

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST**

Podgorica, 27. 12. 2022. godine

Saopštenje za javnost

**USPJEŠNO JE ZAVRŠEN JOŠ JEDAN POSTUPAK
AUKCIJE RADIO-FREKVENCIJSKOG SPEKTRA**

Na upravo završenoj aukciji radio-frekvencijskog spektra, koju je sprovedla Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Crnogorski Telekom, Mtel i One Crna Gora, su osvojili frekvencijske resurse u opsezima 700 MHz i 3,6 GHz.

Pripreme za sprovođenje postupka javnog nadmetanja za dodjelu radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz, koji su od strane mobilne industrije prepoznati kao "pionirski 5G opsezi" su započete početkom 2022. godine, nakon okončanja postupka dodjele raspoloživih radio-frekvencija iz opsega 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz.

Nakon završenih priprema, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama, na sjednici Savjeta od 26. 10. 2022. godine, donijela Odluku o pokretanju postupka javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 3,6 GHz, 26 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža. Odlukom je bilo propisano da se javno nadmetanje sprovodi metodom

aukcije spektra. Aukcijski proces se odvijao u dva stepena: osnovni stepen, u kome se određivalo koliko frekvencijski generičkih blokova neke kategorije se dodjeljuju svakom pobjedniku aukcije, i stepen dodjele, u kome se određuje koji konkretni frekvencijski blokovi se u svakom opsegu dodjeljuju svakom pobjedniku aukcije. U osnovnom stepenu sprovedeno je

ukupno šest aukcijskih rundi (pet primarnih i dodatna runda), dok su u stepenu dodjele organizovane dvije aukcijske runde.

Agencija je postupak dodjele radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz, kao druge faze dodjele raspoloživih radio-frekvencija za javne mobilne elektronske komunikacione mreže, sprovela uvažavajući načela objektivnosti, transparentnosti, nediskriminatornosti i proporcionalnosti, uzimajući u obzir i principe racionalnog korišćenja radio-frekvencijskog spektra, te vodeći računa o potrebi zaštite efektivne konkurencije na tržištu javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga i povećanja dostupnosti i kvaliteta usluga koje se pružaju korisnicima.

Predmet ovog javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža je bilo: 2x30 MHz spektra iz uparenog dijela opsega 700 MHz, 10 MHz iz neuparenog dijela opsega 700 MHz, 380 MHz iz opsega 3,6 GHz i 1000 MHz iz opsega 26 GHz. Sve dodjele su sa periodom važenja od 15 godina, a radio-frekvencije su raspoložive za korišćenje od dana izdavanja odobrenja.

Nakon završene aukcije spektra, utvrđeni su konačni rezultati u pogledu širine i granica frekvencijskih blokova koji se dodjeljuju mobilnim opertorima i ostvarenih iznosa jednokratnih naknada za dodjelu odobrenja, koje nakon završetka aukcije svaki pobjednik aukcije treba da uplati u budžet Crne Gore. Dodijeljeni su svi resursi iz uparenog dijela opsega 700 MHz i iz opsega 3,6 GHz, dok su ponuđeni blokovi iz neuparenog dijela opsega 700 MHz i iz opsega 26 GHz ostali nedodijeljeni, zbog nezainteresovanosti operatora za njihovu dodjelu i korišćenje.

Na aukciji spektra kvalifikovani ponuđači, postojeći mobilni operatori u Crnoj Gori, Crnogorski Telekom, Mtel i One Crna Gora su osvojili frekvencijske resurse u opsezima 700 MHz i 3,6 GHz i to:

- Crnogorski Telekom, 2x10 MHz u opsegu 700 MHz i 140 MHz u opsegu 3,6 GHz,
- Mtel, 2x10 MHz u opsegu 700 MHz i 120 MHz u opsegu 3,6 GHz,
- One Crna Gora, 2x10 MHz u opsegu 700 MHz i 120 MHz u opsegu 3,6 GHz.

U postupku aukcije spektra je ostvaren prihod u iznosu od 8.836.146,00 €, koji se uplaćuje u budžet Crne Gore. U odnosu na početne cijene, tokom aukcije spektra postignuto je uvećanje jednokratne naknade u iznosu od 1.086.146,00 € ili 14%.

Strategija dodjele raspoloživih radio-frekvencija za mobilne mreže je dizajnirana na način koji omogućava ostvarenje sljedećih ciljeva:

- očuvanje i podsticanje efektivne konkurencije na tržištu mobilnih elektronskih komunikacionih usluga;
- omogućavanje stabilnog poslovnog okruženja za mobilne operatore i druge investitore;
- kreiranje uslova za dalji razvoj mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga i omogućavanje implementacije i razvoja naprednih tehnologija (npr. 5G NR) kroz blagovremenu dodjelu adekvatnih frekvencijskih resursa;
- omogućavanje dostupnosti širokopojsnih usluga prenosa podataka odgovarajućeg kvaliteta na što je moguće većem dijelu teritorije Crne Gore;
- obezbjeđivanje razvoja elektronskih komunikacionih usluga i infrastrukture za podršku društvenom i ekonomskom napretku Crne Gore;
- ostvarivanje prihoda za budžet Crne Gore od dodjele radio-frekvencija koji odražavaju tržišnu vrijednost spektra.

Agencija je proces dodjele spektra oblikovala saglasno ciljevima koji se žele postići i uz potpuno uvažavanje stanja na našem tržištu, u transparentnoj proceduri zasnovanoj na najboljoj uporednoj praksi. Radio-frekvencijski resursi koji su bili predmet dodjele su dostupni za implementaciju MFCN sistema uz potpunu primjenu principa tehnološke neutralnosti, što će vjerujemo dovesti do njihove maksimalne valorizacije.

U predmetnom postupku dodjele radio-frekvencija Agencija je nastojala da pažljivim kreiranjem uslova u najvećoj mogućoj mjeri zadovolji potrebe mobilnih operatora u pravcu daljeg razvoja mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga u Crnoj Gori. Mobilni operatori su obavezni da ispune visoke zahtjeve u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže i u pogledu razvoja 5G mreže. Svaki nosilac odobrenja je obavezan da do kraja 2026. godine obezbijedi pokrivenost najmanje 98% stanovništva Crne Gore signalom mreže koji omogućava funkcionalni prenos podataka ka korisniku brzinom od 10 Mb/s ili više i najmanje 75% stanovništva Crne Gore signalom mreže koji omogućava funkcionalni prenos podataka ka korisniku brzinom od 30 Mb/s ili više, s tim da do kraja 2030. godine mora biti omogućena brzina ka korisniku od 100 Mb/s ili više, te da pokrije najmanje po pet nepokrivenih ruralnih oblasti i obezbijedi neprekidnu pokrivenost signalom mreže svih autoputeva i svih magistralnih puteva u Crnoj Gori. Do kraja 2024. godine će 5G mreža biti dostupna u svakoj opštini u Crnoj Gori, do kraja 2026. godine će signalom 5G mreže biti pokriveno najmanje 50% ukupnog stanovništva Crne Gore, a do kraja 2030. godine sva naseljena mjesta, autoputevi i magistralni putevi. Za postizanje navedenih zahtjeva mobilnim operatorima će biti potrebno da izgrade elektronsku komunikacionu infrastrukturu i instaliraju opremu na velikom broju lokacija, od kojih će značan broj biti potpuno nove lokacije.

Rezultati ove aukcije spektra potvrđuju stabilnost, predvidivost i potencijal za dalji razvoj tržišta elektronskih komunikacija. Takvom trendu u kontinuitetu doprinos daju visoka stručnost i kompetentnost Agencije u oblasti upravljanja radio-frekvencijskim spektrom, kao i drugim poslovima vezanim za regulaciju tržišta, a koje Agencija kao nezavisni regulatorni organ sprovodi od njenog osnivanja. Podsjećamo da je u martu ove godine Agencija proslavila 21 godinu od svog osnivanja. Ističemo da su postupak pripreme i sprovođenja aukcije odradili isključivo zaposleni Agencije, što je jedno veliko iskustvo, ali i potvrda njihovog eksperstskog znanja u oblasti upravljanja radiofrekvencijskim spektrom i regulacije tržišta, kao i potvrda kompetentnosti cijele Agencije kao nezavisnog regulatornog tijela.

Agencija će konačnu Odluku o izboru ponuđača u postupku javnog nadmetanja donijeti u sredinom januara 2023. godine, a operatori će biti obavezni da u roku od 15 dana od dana donošenja odluke uplate ukupan iznos od 8.836.146,00 € u budžet Crne Gore i to: Crnogorski Telekom iznos od 3.108.000,00 €, One Crna Gora iznos od 2.977.998,00 € i Mtel iznos od 2.750.148,00 €.

Podsjećamo da su na osnovu rezultata aukcije spektra, koja je sprovedena krajem 2021. godine, operatori u budžet Crne Gore uplatili jednokratnu naknadu u visini od 7.086.011,00 € i to: Mtel iznos od 5.911.000,00 €, One Crna Gora iznos od 825.011,00 € i Crnogorski Telekom iznos od 350.000,00 €.